

פרשת לך לך - הרדמה בשעת מילה
רב דניאל שטיין

א. בראשית רבה (פ"ז אות ט') - "בעצם היום הזה נמול אברהם" (י"ז, כ"ו), א"ר אבא בר כהנא הרגיש ונצטער כדי שיכפול לו הקדוש ברוך הוא שכרו.

ב. גמ' ב"ק (פה.) - אומדין כמה אדם רוצה ליטול לקטוע לו ידו המוכתב למלכות בין סם לסיף.

ג. ס' נשמת אברהם (ח"ה עמ' פ"ג) - ששמע מהג"ר יעקב הלל שליט"א ראש ישיבת המקובלים בירושלים שחיפש ולא מצא בזוה"ק ובספרי הקבלה שיש ענין מיוחד בצערא דינוקא. אולם הוסיף הג"ר הלל שליט"א שכתוב בזוהק ובתיקוני זוהר שצער לידה מכפרת על עון של חוה ובכל זאת עושים כל טצדקי כדי למעט ככל האפשר את כאב הלידה ולא ראינו מי שפוצה פה ומצפצף. ואמרו לי הגרש"ז אויערבאך והגר"ש אלישיב שאם לא יהיה שום סכנה בשימוש במשחה יהיה מותר וגם חיוב להשתמש בה.

ד. שו"ע (או"ח סי' ס' סע' ד') - י"א שאין מצות צריכות כוונה וי"א שצריכות כוונה לצאת בעשיית אותה מצוה, וכן הלכה.

ה. גמ' מנחות (מג:) - ובשעה שנכנס דוד לבית המרחץ וראה עצמו עומד ערום, אמר אוי לי שאעמוד ערום בלא מצוה, וכיון שזכר במילה שבבשרו נתיישבה דעתו.

ו. תשו' מהר"ח אור זרוע (סי' י"א) - ומענין המילה נראה דאין האב חייב למול בנו בידיו אלא לעסוק שיהא נימול. דומי' דכל הני דקחשיב התם, ללמדו תורה, ללמדו אומנות, להשיטו בנהר. וכי לא ישכור מלמד לבנו לתורה ולכל הני וכו', שאל"כ דוד המלך ע"ה שהיה מצטער כשנכנס למרחץ וראה עצמו ערום בלא מצוה, נזכר על המילה. ואם לא היה מצות המילה אלא העשייה. למה שמח עליה יותר מראשו וזרועו וכל גופו. שקיים בהם מצות תפילין, וציצית, וכמה מצות. אלא מילה היא מצוה בכל עת. כתפילין המונחין בראשו וציצית בבגדו.

ז. רש"י (בראשית כ"ד, ב') - "שים נא ירך תחת ירכי" - לפי שהנשבע צריך שיטול בידו חפץ של מצוה, כגון ספר תורה או תפילין, והמילה היתה מצוה ראשונה לו ובאה לו על ידי צער והיתה חביבה עליו ונטלה.

ח. גמ' קידושין (כט:) - איהי מנלן דלא מיחייבא, דכתיב כאשר צוה אותו אלהים, אותו ולא אותה. [תוס' (שם) ד"ה אותו - וא"ת למ"ל קרא תיפוק ליה דמצות עשה שהזמן גרמא הוא שנימול בשמיני ללידתו ונשים פטורות וי"ל כיון דמיום השמיני והלאה אין לה הפסק לאו זמן גרמא הוא וא"ת אכתי מ"ע שהזמן גרמא הוא דאין מלין אלא ביום כדאיתא בפרק הערל (יבמות דף עב.) וי"ל דאתיא כמ"ד התם דמילה שלא בזמנה נוהגת בין ביום בין בלילה]. [חי' המהרי"ט (שם) - וקשיא לי אמאי לא תירצו בתוס' אפילו למ"ד אינה נוהגת אלא ביום דמשו"ה לא מיקרי זמן גרמא דמצותה אחר שנעשית נוהגת בין ביום ובין בלילה].

ט. טור (יו"ד סי' רס"ד) - המל כל זמן שמתעסק במילה חוזר בין על ציצין המעכבין בין על שאינן מעכבין פירש ממנה אינו חוזר אלא על המעכבין וא"צ לחזור על שאינן מעכבין פי' מיירי בשבת אז חוזר על המעכבין אבל אינו חוזר על שאינן מעכבין אבל בחול חוזר על הכל בין מעכבין בין שאינן מעכבין.

י. רמב"ם (פ"ב מילה ה"ד) - המל כל זמן שעוסק במילה חוזר בין על הציצין שמעכבין בין על ציצין שאינן מעכבין, פירש על ציצין המעכבין חוזר, על ציצין שאינן מעכבין אינו חוזר.

יא. רמב"ם (פ"א מילה ה"ב) - וכל יום ויום שיעבור עליו משיגדל ולא ימול את עצמו הרי הוא מבטל מצות עשה, אבל אינו חייב כרת עד שימות והוא ערל במזיד. [הושגת הראב"ד] אבל אינו חייב כרת עד שימות וכו'. א"א אין בזה תבלין וכי משום התראת ספק פוטרין אותו מן השמים וכל יום עומד באיסור כרת.

יב. פתחי תשובה (יו"ד רס"ב ס"ק ב') - ועיין בתשובת נו"ב תניינא חי"ד סי' קס"ו ע"ד תינוק שלא נימול בזמנו מחמת חולי ושוב חזר לבריאותו ואביו רוצה לעכב למולו עד שיגיע ערב פסח כדי שיאכלו הבכורים על הסעודה וכתב דזה מעשה מגונה מאד חדא שעובר מצות זריזין גם יש לחוש אולי ח"ו ימות הולד ונדחית המצוה לגמרי

יג. תשׁו' דבר אברהם (ח"א סי' ל"ג) - שתי ברית מילה אחת בזמנה ואחת שלה בזמנה איזה מהן קודמת. הנה שאלה זו נמצאת בתשׁו' יד אליהו הביאה הגאון מהרש"א בהג' ליו"ד (סי' ר"ס) מסיק שם דמילה בזמנה קודמת משום דחביבה מצוה בשעתה כו', נלענ"ד שאינו כן אלא דזו שלא בזמנה קודמת וכו' דזו שבזמנה הרי זמנה קבוע כל היום ואם תהא נדחית לשעה חדא ביום השמיני גופיה לא עבר על שום איסור ועדיין הוא נימול כדינו בזמנו ביום השמיני ואין מצוה להקדימו כלל אלא מצד מצות זירוז בלבד, משא"כ זו דשלא בזמנה דמכיון שהגיע לשעה שיכולין למולו כל שעה ושעה שמאחרו עובר וכו' אע"פ שלא עבר יום שלם וא"כ בודאי יש להקדים את המילה דשלא בזמנה בכדי שלא יבטל ממ"ע בשעת האיחור.

יד. רמב"ם (פי"א ברכות ה"א-ג') - כל העושה מצוה בין שהיתה חובה עליו בין שאינה חובה עליו אם ה עשה אותה לעצמו מברך לעשות, עשה אותה לאחרים מברך על העשייה. כיצד לבש תפילין מברך להניח תפילין, נתעטף בציצית מברך להתעטף, ישב בסוכה מברך לישב בסוכה, וכן הוא מברך להדליק נר של שבת ולגמור את הלל, וכן אם קבע מזוזה לביתו מברך לקבוע מזוזה וכו' מל את בנו מברך למול את הבן, שחט פסחו והגיגתו מברך לשחוט. אבל אם קבע מזוזה לאחרים מברך על קביעת מזוזה וכו' מל את בן חבירו מברך על המילה וכן כל כיוצא באלו.

טו. חי' הרשב"א שבת (קלז:)- המל את הגרים אומר אשר קדשנו במצוותיו וצונו למול את הגרים ולהטיף ממנו דם ברית שאלמלא דם ברית לא נתקיימו שמים וארץ כו' בא"י כורת הברית, ולאחר המילה אינו מברך כלום, וא"ת למה בברכת הגרים תקנו למול ולא על המילה כמו שאר הנמולין והיה להם לומר על מילת הגרים, כבר תירץ הרמב"ן ז"ל משום דמילת גר חובה גמורה היא על המל ובעי לברוכי למול דהא לא סגיא דלאו איהו מהיל (עי' פסחים ז' ב'), דלא אפשר למעבדה על ידי שליח, דכל דמהיל מצוה דנפשיה קא עביד.